

třebaže firma zůstavitelova z jakýchkoli příčin v obchodním rejstříku nebyla zapsána.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, R I 387/24.)

Terezie D-ová, jež převzala po svém zemřelém manželu Karlu D-ovi jako dědička obchodní závod a dále jej provozovala, domáhala se zápisu firmy »Karla D-a nást.« do obchodního rejstříku. Firma »Karel D.« nebyla dosud zarejstřikována. Rejstřikový soud zápis povolil. rekursní soud napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu finanční prokuratury.

Důvody:

Stěžovatelka uznává, že Karel D. byl kupcem plného práva, což ostatně zjistil rekursní soud na základě platebního rozkazu berní správy, dle něhož již v roce 1917 byla Karlu D-ovi z jeho obchodu krátkým a galantním zbožím předepsána výdělková daň 680 Kč, tedy ve výši Šu 7 uv. zák. k obch. zák. Byl-li Karel D. kupcem plného práva, byl podle čl. 19 obch. zák. nejen oprávněn, nýbrž i povinen, aby svou firmu ohlásil k zápisu do obchodního rejstříku. Nestalo-li se tak, nemělo to vlivu na existenci a oprávnění ke znamenání firmy. Soud mohl Karla D-a doháněti pořádkovými tresty (čl. 26 obch. zák.) k protokolaci firmy. Právě-li tedy čl. 22 obch. zák., že dědic, jenž nabytí trvá již o již obchodu, může tento dále vésti pod dosavadní firmou s příslušným dodatkem, nástupnický poměr vyznačujícím, není tím ještě řečeno, že by bylo nezbytnou podmínkou, by tato firma byla již zapsána v obchodním rejstříku. Může tudíž dědic kupce plného práva dle čl. 22 obch. zák. vésti dále jeho obchodní živnost a firmu, to jest jméno, pod kterým svůj obchod provozoval a se podpisoval (čl. 15 obch. zák.), třebaže firma tato z jakýchkoli příčin v obchodním rejstříku zapsána nebyla. Je-li tomu tak, jest ovšem dědic také oprávněn domáhati se protokolace této firmy, ovšem s dodatkem v čl. 22 obch. zák. vytčeným.

Čís. 3881.

Notáři nepřisluší právo ku stížnosti do usnesení, jímž mu za platnosti čl. XII. zákona ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n. projednání pozůstalosti bylo odejmuto a přenecháno dědicům.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, R I 393/24.)

Pozůstalostní soud předal projednání pozůstalosti notáři, rekursní soud ponechal projednání pozůstalosti dědicům.

Nejvyšší soud odmítl dovolací rekurs notářův.

Důvody:

Přidělením úkonů, uvedených v článku XII. zákona ze dne 8. června 1923, čís. 123 sb. z. a n., nenabývá notář jako soudní komisař soukro-

mého práva na provedení úkonu, k jehož ochraně by mohl nastoupiti cestu stížnosti jako soukromý účastník (§ 9 nesp. řiz.). Je proto dovolací rekurs nepřipustným a bylo jej odmítnouti.

Čís. 3882.

Sudiště podle Šu 99 j. n.

Byla-li původní žaloba na cizozemce u tuzemského soudu pro místní nepřislušnost odmítnuta a žalovanému присouzeny útraty mezisporu, nejsou útraty ty »jměním« žalovaného, o něž bylo by lze opřítí místní příslušnost pro novou žalobu o touž pohledávku.

(Rozh. ze dne 21. května 1924, R I 400/24.)

Dřívější žaloba žalující firmy proti žalovanému bytem ve Vídni podaná u krajského soudu v Hradci Králové jakožto sudiště podle Šu 88 odstavec druhý j. n., byla pro místní nepřislušnost dovolaného soudu v prvé i druhé stolici odmítnuta a byly žalovanému přiznány náklady tohoto mezisporu. Krátce po rozhodnutí rekursního soudu podala táž firma proti témuž žalovanému u téhož soudu žalobu na zaplacení téže pohledávky, opírajíc místní příslušnost o sudiště jmění podle Šu 99 odstavec první j. n. z toho důvodu, že dluhuje žalovanému onu útratovou pohledávku. Soud první stolice zamítl námitku místní nepřislušnosti, rekursní soud námitce vyhověl a žalobu odmítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Pohledávka, o níž žalobce opírá místní příslušnost dovolaného soudu, nemůže býti pokládána za »jmění« ve smyslu Šu 99 j. n. Každý zákonný předpis musí býti vykládán v duchu a úmyslu zákonodárcově tak, by k platnosti přišla pravá vůle zákonodárce. Kdyby výsledek slovního výkladu nesouhlasil s výkladem logickým, přísluší tomuto přednost, protože slova jsou jen prostředkem projevu vůle zákonodárcovy. Bylo by obcházením zákona, kterému zákonodárce jistě nechtěl, kdyby ze slovního výkladu Šu 99 odstavec první j. n. bylo vyvozováno, že odepření příslušnosti jest důvodem pro založení příslušnosti, ať již žalobce takový výsledek hned od původu zamýšlel, nebo důsledků takového odmítnutí teprve dodatečně využil. Tím by se zvrátilo vítězství žalovaného z prvního podružného sporu v jeho porážku ve druhém podružném sporu, ačkoliv obě žaloby jsou jen formálně různými žalobami, kdežto v podstatě jest to žaloba táž. Nutno tedy v duchu zákonodárcově setrvati při dosavadní praxi, že útratová pohledávka, vzniklá žalovanému proti žalobci v dřívějším mezisporu, není způsobilá, by založila sudiště jmění pro obnovenou žalobu.

Čís. 3883.

Pro žalobu majitele zabraného velkostatku na pachtýře o uznání, že z důvodu pachtovní smlouvy peníz, přiznaný Státním pozemkovým úřa-